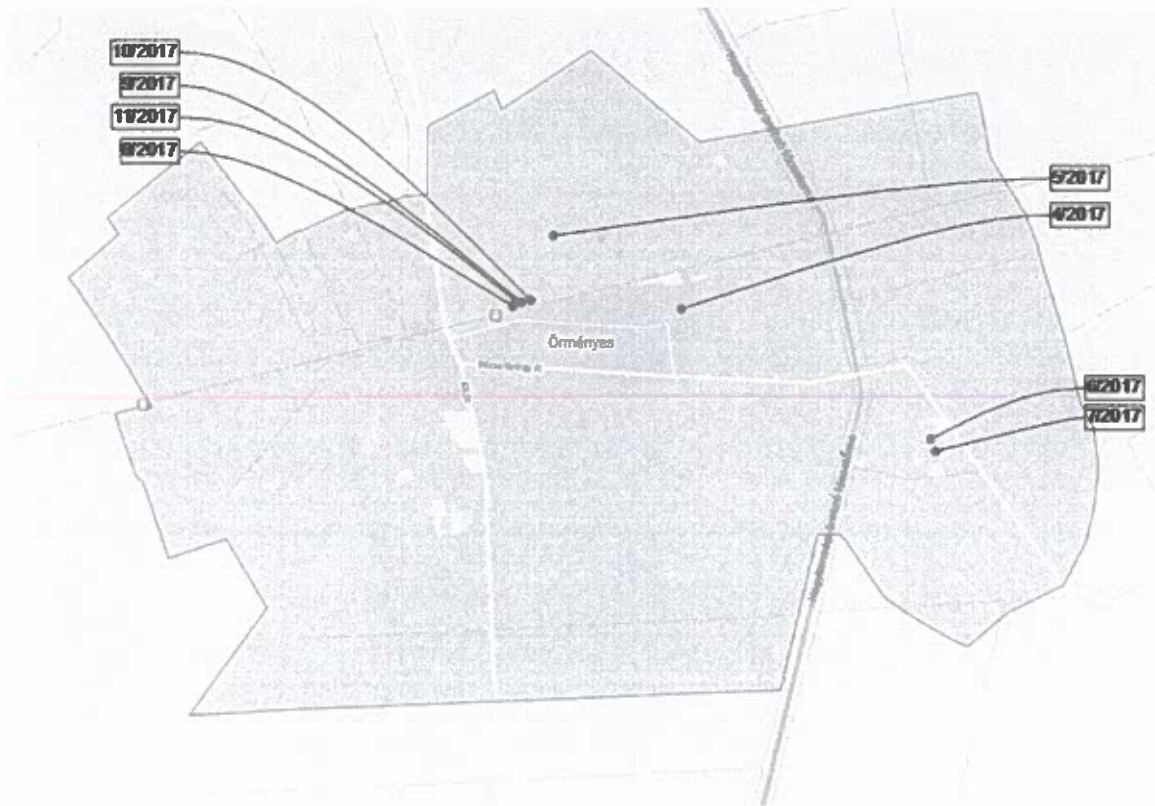

3. melléklet a 2/2018 (II.21.) önkormányzati rendelethez
A helyi egyedi építészeti védelem alatt álló létesítmények nyilvántartása

(Térkép a településről a helyi egyedi építészeti védelem alatt álló létesítmények feltüntetésével)

megnevezés	Glaser kastély
védelmi nyilvántartási szám	4/2017
a védelem típusa	Helyi egyedi építészeti védelem
A védett érték helymeghatározásának adatai:	Hrsz: 153/2
A védelem rövid indoklása	<p>A historizáló stílusú kúriát 1876-ban (más forrás szerint 1880-ban) építette Ehrlich Salamon. A Glaser család 1911 és 1925 között vásárolta meg az Ehrlich családtól a kúriát és az uradalmat, melynek utolsó tulajdonosa Glaser Vilmos volt.</p> <p>1944-45-ben az épületben állatkórházat alakítottak ki.</p> <p>1949-ben az "Új Élet" termelő szövetkezet alakuló ülését a Glaser kastélyban tartották.</p> <p>Az 1960-as évektől Tsz iroda, iskola, mozi, KISZ szervezet iroda, művelődési ház, könyvtár, napjainkban pedig az önkormányzat tulajdonában van. Jelenleg varroda, öregek napközi otthona, könyvtár, családsegítő és gyermekjóléti központ funkciókkal működik.</p> <p>Az épület szabadonálló, földszintes, hosszan elnyúló, tég-</p>

	<p>lalap alaprajzú. Ablakai félköríves záródásúak, keretelésüket stilizált zárókövek díszítik., könyöklőpárkányaik alatt vakolattükrök húzódnak. A kúria sarkait armírozás díszíti. A főhomlokzat közepén és a széleken rilazitok lépnek ki enyhén a fal síkjából. A középrilazit ablakait sávozott lizénák tagolják, felettük mély faltükrök láthatók. Az oldalrilazitok ablakait sugárirányú sávozással ellátott keretelés díszíti. A közép és oldal rilazitok között 4 toszkán oszlopon nyugó 5 félköríves árkáddal ellátott, falsíkba simuló tornácok húzódnak, amelyek keresztboltozatos szakaszokból állnak. A hátsó homlokzaton közepén és a széleken rilazitok lépnek ki enyhén a fal síkjából. Az oldalrilazit ablakait sugárirányú sávozással ellátott keretelés díszíti. A bal oldali oldalhomlokzat átalakított, a hagyomány szerint az oldalhomlokzatok előtt egykor teraszok húzódtak. Belseje teljesen átalakított. Az épület alatt pice húzódik, melynek ablakai a magas lábázatban nyílnak.</p> <p>A helyi építészeti védelem a homlokzatra terjed ki.</p>
--	--

megnevezés	Bíró kastély
védelmi nyilvántartási szám	5/2017
a védelem típusa	Helyi egyedi építészeti védelem
A védett érték helymeghatározásának adatai:	Hrsz: 021
A védelem rövid indoklása	<p>A kastély első változatát a XX. század elején emeltette a család, az épület főként szecessziós formaelemeket tartalmazott. A kastély főszárnyára az 1920-as években emeletet építettek, ekkor a homlokzatok historizáló jellegű, neobarokk formaelemeket tartalmazó architektúrát kapott. Szabadon álló egyemeletes összetett - megközelítőleg téglalap - alaprajzú épület. A kastély földszinti ablakai egyenes záródásúak, keretelésüket stilizált zárókő díszíti, alattuk konzolokon nyugvó könyöklőpárkány húzódik. A szegmensíves záródású emeleti ablakok keretelésén gazdag rokokó díszítést alakítottak ki, kagyló és virágmotívumok láthatók rajta. A kastély sarkait két szintet átfogó ion fejezetes pilaszterek díszítik. Főhomlokzatán 2-2 ion oszlopon nyugvó erkély lép ki a fal síkjából, felette tört ívű barokk oromzat húzódik amelyen pelikános nemesi címer látható. A homlokzat jobb szélén négyzetes alaprajzú, külön manzárd tetővel ellátott torony emelkedik, ennek emeleti ablaka a földszinti ablak kialakítását követi.</p> <p>A bal oldali homlokzathoz télikert kapcsolódik, melynek sarkain nyolcszög alaprajzú tornyocskák állnak, a földszinti félköríves záródású bejárati ajtót oszlopok keretelik. A jobb oldali oldalhomlokzat előtt két nyolcszög alaprajzú sisak nélküli torony emelkedik, köztük - pillér által tartott - teraszok húzódnak mindkét szinten. Belsejében a lépcsőházban található vaskorlát, valamint egy vascsillár maradt mag eredeti állapotban.</p> <p>A helyi építészeti védelem a homlokzatra, a lépcsőkorlátra és a csillárra terjed ki.</p>

megnevezés	Keppich kúria
védelmi nyilvántartási szám	6/2017
a védelem típusa	Helyi egyedi építészeti védelem
A védett érték helymeghatározásának adatai:	Hrsz: 026/3
A védelem rövid indoklása	<p>A XIX. századmásodik felében Wenckheimpusza néven ismert területek az Ehrlich és Keppich családok tulajdonát képezték. A Keppich család a tiszabői birtokán kastélyt, Örményesen pedig kúriát és a hozzá tartozó cselédlakást építtetett. Az építés idejéről és körülményeiről írásos emlék nem maradt fenn.</p> <p>Az épületben a II. világháború végén az orosz csapatok átlakórházat alakítottak ki, majd az 1949-ben megalakult Új Élet Tsz központja lett az 1950-es évek elején. Ebben az időben iroda, kovácműhely, bognár és egyéb javító-műhely működött az épületben, mely az épület állapotát erősen megviselte. A jelenleg üresen álló épület tartószerkezetei (teherhordó falak, födémtartó gerendák, tetőszerkezet) stabilak. Az épület padló és falburkolatai, a vakolatok, nyílászárók állapota erősen leromlott, azonban kellő gondossággal helyreállíthatóak.</p> <p>A kúria szabadonálló, földszintes, H alaprajzú épület. A hosszanti homlokzati síkból a keleti oldalon nagyobb, a nyugati oldalon kisebb mértékben előrenyúló, 4-4 oszlopon álló tornác húzódik. Az erősen rongálódott fa nyílászárók valószínűleg eredetiek, a belseje teljesen átalakított, tetőfedése pala.</p> <p>A helyi építészeti védelem a homlokzatra terjed ki.</p>

megnevezés	Keppich kúriához tartozó cselédház
védelmi nyilvántartási szám	7/2017
a védelem típusa	Helyi egyedi építészeti védelem
A védett érték helymeghatározásának adatai:	külterület
A védelem rövid indoklása	<p>A cselédlakás a kúria épülettől távolabb, a kúria és a hozzá tartozó terület fenntartását biztosító cselédek szálláshelye volt.</p> <p>Az épület téglalap alaprajzú, földszintes, 160m² alapterületű, nagyméretű téglából épült. A bejáratot 2 téglapillér által tartott, az épület homlokzata elé nyúló tornác hangsúlyozza. Belülről teljesen átalakított. Jelenleg használaton kívüli, állaga leromlott, de kellő gondossággal helyreállítható.</p> <p>A helyi építészeti védelem a homlokzatra terjed ki.</p>

megnevezés	Vasútállomás felvételi épület
védelmi nyilvántartási szám	8/2017
a védelem típusa	Helyi egyedi építészeti védelem
A védett érték helymeghatározásának adatai:	Hrsz: 03
A védelem rövid indoklása	<p>A Szolnok-Debrecen vasútvonalat a Császári és Királyi Szabadalmazott Tiszavidéki Vasúttársaság adta át a forgalomnak 1857. november 19-én Erzsébet napján Erzsébet királyné tiszteletére.</p> <p>Fegyvernek-Örményes állomás egyidős a vasútvonallal. A felvételi épület az állomás legmeghatározóbb épülete. A tervező nem ismert, a vasúttársaság által készített típus épületek közül ez a legkisebb alapterületű. A kivitelezés a Braun Józsiás és fia cég végezte.</p> <p>A falakat a Kisújszálláson égetett téglából emelték. A Tiszavidéki Vasút épületeire jellemző angol romantika stílusjegyei: a középrilazít és a sarokpillérek jelennek meg az épületen. Legszebb dísztől, a hármas boltívtől a II. világháború után megfosztották a középrilazítot.</p> <p>Az épület a Szajol - Püspökladány vasútvonal felújítás keretében teljes felújítást kapott az elmúlt években.</p> <p>A helyi építészeti védelem a homlokzatra terjed ki.</p>

megnevezés	Hivatalnoki lakás
védelmi nyilvántartási szám	9/2017
a védelem típusa	Helyi egyedi építészeti védelem
A védett érték helymeghatározásának adatai:	Hrsz: 06/2
A védelem rövid indoklása	A vasútállomáshoz tartozó épületegyüttes második legnagyobb épülete. Alaprajza H alakú, az utca tengelyével párhuzamos, illetve az utca tengelyére merőleges nyeregtetővel, hódfarkú cserépfedéssel. Alapterülete: 235 m ² Nyílászárói, vakablakai és tűzfala nyerstéglával keretezettek. A falsarkok és lábazata nyerstéglával burkoltak. Az épületben jelenleg 4 lakás található. A helyi építészeti védelem a homlokzatra terjed ki.

megnevezés	Segédtiszti lakás
védelmi nyilvántartási szám	10/2017
a védelem típusa	Helyi egyedi építészeti védelem
A védett érték helymeghatározásának adatai:	Hrsz: 06/3
A védelem rövid indoklása	A vasútállomáshoz tartozó épületegyüttes része. Az utcai tengellyel párhuzamos nyeregtetős épület hódfarkú cserépfedéssel. Nyílászárói és a tűzfala nyerstéglával szegélyezett, az ablakokat az alsó szinten vízszintesen nyerstéglasor köti össze, lábazata szintén nyerstégla burkolatú. Az épületben 2 lakás található. A helyi építészeti védelem a homlokzatra terjed ki.

megnevezés	Postahivatal
védelmi nyilvántartási szám	11/2017
a védelem típusa	Helyi egyedi építészeti védelem
A védett érték helymeghatározásának adatai:	Hrsz: 07
A védelem rövid indoklása	Az épületet 1890-ben emeltette a Magyar Királyi Posta. Miután a belterületen is megnyílt a Posta, így ez lett a 2. számú hivatal. A II. világháború után a vasútállomással együtt Örményes közigazgatási területéhez sorolták. Alapterülete: 62,2 m ² . Utcatengellyel párhuzamos kontyol nyeregtetős épület palafedéssel. Az ablakok alatt az ablakok alsó síkján végighúzó párkány egyúttal a lábazat felső síkját alkotja. A nyílászárókat azonos méretű (a nyílászáró méretétől független) nyerstégla keret veszi körül. A falsarkokat és a tűzfalat nyerstégla burkolat díszíti. A helyi építészeti védelem a homlokzatra terjed ki.